

การใช้หนังสือพิมพ์และวารสารในการเรียนการสอนสังคมศึกษาของครูสังคมศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

นางสาว อัมพร อินโภ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาครุศาสตร์ตามที่ตั้งไว้

ภาควิชา�ัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-103-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016760

10309159

THE UTILIZATION OF NEWSPAPERS AND JOURNALS IN SOCIAL STUDIES INSTRUCTION
OF SOCIAL STUDIES TEACHERS IN SECONDARY SCHOOLS,
BANGKOK METROPOLIS

Miss Amporn Intoh

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-103-1

ผู้ช้อวิทยานินธ์ การใช้หนังสือพิมพ์และสารสารในการเรียนการสอนลังค์ศึกษา
 ของครุสังคมศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร
 โดย นางสาวอัมพร อินโภ
 ภาควิชา มัธยมศึกษา^{*}
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลย์ พานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานินธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คำบรรยาย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภัย)
 คณะกรรมการสอบวิทยานินธ์

..... ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมลิกธี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลย์ พานิช)

..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัญ วิทยาภานุกูล)

อัมพร อินโถ : การใช้หนังสือพิมพ์และวารสารในการเรียนการสอนสังคมศึกษาของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนมหอยศึกษา กรุงเทพมหานคร (THE UTILIZATION OF NEWSPAPERS AND JOURNALS IN SOCIAL STUDIES INSTRUCTION OF SOCIAL STUDIES TEACHERS IN SECONDARY SCHOOLS, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : พศ.ด.ร.วสัย พานิช, 180 หน้า ISBN 974-577-103-1

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการใช้หนังสือพิมพ์และวารสารในการเรียนการสอนสังคมศึกษาของครูสังคมศึกษา และระดับการใช้หนังสือพิมพ์และวารสารในการเรียนการสอนสังคมศึกษาของครูสังคมศึกษา ผู้วิจัยสร้างแบบสำรวจชั้น 1 ชุด ประกอบด้วยแบบตรวจคำตอบ ด้วยอย่างประ瘴กร เป็นครูสังคมศึกษาที่สอนในระดับมหอยศึกษาตอนปลาย จำนวน 298 คน จากโรงเรียนรัฐบาลทั้งหมด 62 โรงเรียน ในกรุงเทพมหานคร ที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น นำเข้าข้อมูลมาวิเคราะห์โดยทางค่าร้อยละแล้วนำมาเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ข้อค้นพบจากการวิจัยมีดังนี้

1. ครูสังคมศึกษามีวิธีการใช้หนังสือพิมพ์และวารสารในการเรียนการสอนสังคมศึกษาดังต่อไปนี้ ใช้เนื้อหาหรือแนวคิดจากหนังสือพิมพ์และวารสารโดยการนำเข้าสู่บทเรียน นำเข้าไว้หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์และวารสารมากตัวอย่างประกอบ ให้นักเรียนรวมรวมข่าวสารหรือบทความจากหนังสือพิมพ์และวารสาร ทำเป็นสมุดภาพหรือจัดบอร์ด หรือป้ายนิเทศ ให้นักเรียนใช้หนังสือพิมพ์และวารสาร เป็นข้อมูลในการทำรายงาน และนำเสนอภาพจากหนังสือพิมพ์มาประกอบการสอน โดยใช้หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ วารสารสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ วารสารประวัติศาสตร์ วารสารประชากรศึกษา อนุสาร อ.ส.ท.

2. ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่ จำนวนร้อยละ 32.55 ใช้หนังสือพิมพ์และวารสารในการนำเข้าไว้หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ มากกตัวอย่างประกอบการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด และร้อยละ 83.22 ใช้บทบรรยายการจากหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนวิเคราะห์ในระดับน้อยที่สุด

ศูนย์วิทยบรหพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา มหอยศึกษา
สาขาวิชา การสอนสังคมศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *ดร. มนัส*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

AMPORN INTOH : THE UTILIZATION OF NEWSPAPERS AND JOURNALS IN SOCIAL STUDIES INSTRUCTION OF SOCIAL STUDIES TEACHERS IN SECONDARY SCHOOLS, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. WALAI PANICH, D.Ed., 180 PP. ISBN 974-577-103-1

The purposes of this research were to study the methods of using newspapers and journals in social studies instruction of social studies teachers and the levels of using newspapers and journals in social studies instruction of social studies teachers. A set of questionnaire comprised of check-list constructed by the researcher was sent to 298 social studies teachers from 62 upper government secondary schools in Bangkok Metropolis which were selected by stratified random sampling. The obtained data were analyzed by means of percentage and then presented in tables with description.

The findings of this study were as follows:

1. The methods of using newspapers and journals in social studies instruction of social studies teachers were as follows: using information or concepts from newspapers and journals for the introduction of lessons, presenting news or events as the examples for the explanation, having students gather information or columns and articles from newspapers and journals to make scrap-books or display bulletin boards, having students use newspapers and journals as sources for writing reports and using pictures from newspapers to clarify the instruction, by using "Thai Ratt", "Bangkok Post", "Prachachat Turakit", "Weekly Critic Siam Ratt", "Journal of History", "Population Education" and "Anusarn Au So Tho".

2. Thirty-two point fifty-five percent of social studies teachers used newspapers and journals for presenting news or events as the examples for the explanation at the highest level and eighty-three point twenty-two percent of social studies teachers used editorials for assigning students to analyze at the lowest level.

ภาควิชา มัธยมศึกษา
สาขาวิชา การสอนสังคมศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนักศึกษา *B. Virachai*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Prof. Dr. Walai Panich*
.....

กิจกรรมประจำ

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การใช้หนังสือพิมพ์และวารสารในการเรียนการสอน
สังคมศึกษาของครูลังค์ศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร" ผู้วิจัยขอรบ
ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลย์ พานิช อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่กรุณาให้
คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีมาตลอด ขอรบกวนขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
พิบูลศรี วานสมสิกห์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวณย์ วิทยาวุฒิกุล ที่กรุณาให้คำแนะนำ
แก้ไขการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้ บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของ
นักศึกษาลัจลัย จึงขอขอบพระคุณเป็นพิเศษวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บิดา-มารดา ญาติพี่น้องและเพื่อน ๆ ที่เป็นกำลังใจแก่
ผู้วิจัย จนสำเร็จการศึกษา รวมทั้งคณะครุ อาจารย์ที่กรุณาตอบแบบสำรวจในครั้งนี้

อัมพร อินโภ

เมษายน 2533

ศูนย์วิทยบรังษย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๒
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๓
กิจกรรมประจำ	๔
สารบัญตาราง	๕
บทที่	
1 บทนำ	1
หลักการและความสำคัญของนักวิชา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำจำกัดความ	5
ประโยชน์ที่จะได้รับ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
5 สรุปผลการวิจัย ภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	132
บรรณานุกรม	141
ภาคผนวก	147
ประวัติผู้เขียน	180

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงการใช้เนื้อหาหรือแนวคิดบางตอนจากหนังสือพิมพ์ในการนำเข้าสู่บทเรียน	50
2 แสดงการใช้เนื้อหาจากหนังสือพิมพ์เพื่อกำเอกสารเพิ่มเติมในบทเรียนให้แก่นักเรียน	52
3 แสดงการนำรูปภาพในหนังสือพิมพ์มาประกอบการเรียนการสอน	54
4 แสดงการนำเนื้อหาจากหนังสือพิมพ์มาเป็นหัวข้อกิจกรรมในบทเรียน ...	56
5 แสดงการใช้ช่าวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์มากตัวอย่างประกอบในการเรียนการสอน :	58
6 แสดงการให้นักเรียนรวมและจัดทำชุดมูลต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ เป็นสมุดภาพหรือแผ่นภาพ	60
7 แสดงการให้นักเรียนย่อช่าวและเรื่องที่สนใจจากหนังสือพิมพ์ด้วยสำนวนของตัวเอง	62
8 แสดงการให้นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์ช่าวที่เล่นอในหนังสือพิมพ์	64
9 แสดงการให้นักเรียนนำเสนอช่าวสารหรือบทความที่เป็นประโยชน์จากหนังสือพิมพ์มาจดบอร์ด หรือป้ายนิเทศ	66
10 แสดงการให้นักเรียนติดตามช่าวจากหนังสือพิมพ์ และนำมารายงานปากเปล่า	68
11 แสดงการให้นักเรียนใช้ช่าวหรือบทความจากหนังสือพิมพ์เป็นหัวข้อในการโต้วากิ	70
12 แสดงการให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับช่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากหนังสือพิมพ์	72
13 แสดงการให้นักเรียนรวมการ์ตูนต่าง ๆ (เกี่ยวกับภาพล้อ-การเมือง หรือเหตุการณ์) จากหนังสือพิมพ์	74

ตารางที่		หน้า
14	แสดงการให้นักเรียนจัดนิทรรศการวันสำคัญต่าง ๆ โดยใช้ชื่อแหล่งจากหนังสือพิมพ์	76
15	แสดงการให้นักเรียนใช้บทบรรยายธีการจากหนังสือพิมพ์มาวิเคราะห์ ...	78
16	แสดงการให้นักเรียนวิเคราะห์บทโฆษณาจากหนังสือพิมพ์	80
17	แสดงการให้นักเรียนใช้หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งข้อมูลในการทำรายงาน ..	82
18	แสดงการใช้คอลัมน์การพยากรณ์อากาศประจำวันจากหนังสือพิมพ์มาใช้ประกอบการสอน	84
19	แสดงการใช้เนื้อหาหรือแนวคิดบางตอนจากการสารในการนำเสนอสู่บทเรียน	86
20	แสดงการใช้สารประกอบการสอนเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	89
21	แสดงการใช้สารทำเอกสารเพิ่มเติมในบทเรียนให้นักเรียนอ่าน ...	92
22	แสดงการนำรูปภาพจากการสำรวจมาประกอบการเรียนการสอน	95
23	แสดงการนำความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนใหม่ ๆ จากการสำรวจมาใช้	98
24	แสดงการนำเสนอจาก การสำรวจ เป็นหัวข้อภิปรายในบทเรียน	101
25	แสดงการนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ที่ได้จากการสำรวจมาใช้สอน	104
26	แสดงการให้นักเรียนทราบรวมสาร และจัดทำเป็นสมุดภาพหรือแผ่นภาพ	107
27	แสดงการให้นักเรียนย่อบทความและเรื่องที่สนใจจากการสารด้วยลักษณะของตัวเอง	110
28	แสดงการให้นักเรียนวิเคราะห์บทความหรือเรื่องที่อ่านจากการสาร ...	113
29	แสดงการให้นักเรียนนำเสนอบทความหรือเรื่องที่เป็นประโยชน์จากการสาร จัดบอร์ดหรือป้ายนิเทศ	116
30	แสดงการให้นักเรียนติดตามบทความหรือเรื่องจากการสาร แล้วนำมาอภิปรายในชั้นเรียน	119

ตารางที่	หน้า
31 แสดงการให้นักเรียนจัดนิทรรศการโดยใช้ข้อมูลจากการสาร	122
32 แสดงการให้นักเรียนใช้วารสารเป็นแหล่งข้อมูลในการทำรายงาน ...	125
33 แสดงระดับการใช้นั่งสีอินิมฟ์และวารสารในการเรียนการสอน สังคมศึกษาของครูสังคมศึกษา	128

ศูนย์วิทยทรัพยากร อุปกรณ์รวมมหาวิทยาลัย